

REMEK-DJELA IZ MRAKA

*Barokna plastika iz crkve sv. Marka u
Muzeju grada Zagreba*

Nedavno je u Muzeju grada Zagreba otvorena izložba barokne plastike s oltara crkve sv. Marka u Gornjem gradu. Ovaj muzej već duže vremena organizira manifestacije sličnoga karaktera, s kojima se uspješno pridružio analognim akcijama još nekih muzejskih institucija i ustanova u našem gradu.

Do sada je u ovakvim pothvatima prednjačio i najviše uspjeha odnio Muzej za umjetnost i obrt, gdje su se uz kontinuiranu i već davno afirmiranu izložbenu djelatnost priređivali zapaženi i posve specifični komorni koncerti ne samo renesansne ili barokne muzike u saobraznom interijeru, već i zanimljivi nastupi s programom modernih domaćih skladatelja, pa i svjetske moderne muzike.

Status muzeja i njihovo življe prisustvo u kulturnom životu bili su predmet najrazličitijih mišljenja i koncepcija. Praksa Muzeja za umjetnost i obrt, kao i praksa Muzeja grada Zagreba pokazuju uspješan način uključivanja muzejskih ustanova u kulturni život ove sredine. Činjenica je da smo u posljednje vrijeme u Muzeju grada mogli vidjeti ne samo zanimljivu nego i vrlo aktualnu izložbu planova i projekata za zgradu Hrvatskog narodnog kazališta baš u vrijeme njegove restauracije.

Isto tako izložba barokne plastike s oltara crkve sv. Marka nije tek puka prezentacija ovih umjetnina, iako je i ona značajna kulturna vrijednost, već je na adekvatna način predstavljena sva akutnost problema ovog a posredno i ostalih muzejskih fundusa, gdje remek-djela domaće i stranih kultura tavore u mraku najrazličitijih skladišta, naslagana i nabacana jedna preko drugih, umjesto da dostojno prebivaju u adekvatnim prostorima, ljepotom pristupačna oku i plemenitošću bliska duhu.

Ova plastika potječe listom iz 17. i 18. stoljeća, a vezana je uz opstanak oltara gričkih cehova u stolnoj crkvi. Od dolaska arhitekta Hermana Bolléa u Zagreb, godine 1876, datira i izbacivanje baroknih oltara iz crkve sv. Marka kao »nevrijednih« djela, djela baroknog doba neprimjerenih jednoj gotičkoj arhitektonskoj cjelini. Ova gotovo drakonska koncepcija purifikacije stila, kojom se u

Izložba barokne plastike s oltara crkve Sv. Marka ne prezentira samo umjetnine nego i aktualni problem fundusa naših muzeja

Francuskoj inspirirao još veliki francuski arhitekt Viollet-le-Duc, nije mimoišla ni grički »Domm«, tako da je kompletna barokna plastika, ekskomunicirana od Bolléa, našla svoje mjesto na tavanu bivše kaznionice u Gornjem gradu, zatim dijelom u privatnim prostorijama Zagreba i provincije.

Tek godine 1911. dospio je velik dio ove plastike s kaznioničkog tavana u posjed Muzeja grada Zagreba, a istovremeno se i nadalje otkupljivala pojedinačno. Majstori koji su izrađivali ovu plastiku još su uvijek anonimni, međutim, iz razlike u obradi i razlika u likovnom konceptu naslućuje se koja je plastika proizvod kvalitetnije ruke i boljeg majstora, a koja je plod jeftinije, zanatlijske produkcije, od koje su naručivali ponajprije slabije stojeći cehovi u Griču.

Izložbom je prezentiran izbor najkvalitetnijih primjeraka iz fundusa

Muzeja, pa i nekoliko radova visoke vrijednosti koji vokacijom materijala (drvo) i likovnom fakturom odaju prave majstore kiparske vještine.

Dvorana u kojoj je izložba postavljena već je sama reprezentativan i vrijedan prostor, svođen i lučno poduprt, koji uz odabranu baroknu glazbu, kakva prati pogled na plastiku, formira intenzivan i cjelovit doživljaj estetske punine i napetosti. Iako skučen materijalnim sredstvima, Muzej grada Zagreba obdario nas je plemenitim i dragocjenim angažmanom, predmet i sadržaj kojeg bi zaslužio mnogo više pažnje, interesa i truda među mjerodavnim forumima i institucijama. Držimo da takvi interesi i pažnje ne smiju ostati pukim željama...

A. P.